

مدارسی که خاطره شدند

خاطرات تلخ و شیرین روزهای مدرسه از آن خاطراتی است که در هر سن و سالی باشیم محال است فراموششان کنیم...

خاطرات تلخ و شیرین روزهای مدرسه از آن خاطراتی است که در هر سن و سالی باشیم محال است فراموششان کنیم؛ از زنگ‌های تفریح و شلوغی حیاط مدرسه؛ نیمکت‌های چوبی با آن یادگار نوشته‌های رویشان که سال‌های کودکی‌مان پشت آنها به نوجوانی رسید؛ دوستی‌های قدیمی از میان همکلاسی‌ها، معلمان دلسوز با همه مهربانی‌ها و بداخلاقی‌هایشان؛ ذوق نوشتن با گچ‌های رنگی روی تخته سیاه و...

خیلی از ما هنوز هم وقتی از کنار مدرسه ای که سال‌های کودکی و نوجوانی‌مان در آن گذشت رد می‌شویم، خاطره آن سال‌ها برای مان زنده می‌شود؛ خاطره تلخ و شیرین روزهای درس و مدرسه.

در این گزارش می‌خواهیم شما را با تعدادی از معروف‌ترین مدارس ایران که برخی از آنها حالا دیگر نیستند، اما برخی هایشان هنوز با گذشت سال‌های طولانی همچنان پابرجا ایستاده‌اند، آشنا کنیم.

مدارسی که از بدو تاسیس تاکنون هزاران دانش‌آموز را تربیت کرده‌اند که هر کدام از آنها برای کشورشان افتخارآفرین شده‌اند.

علامه حلی؛ قدیمی‌ترین برای تیزهوش‌ها

دبیرستان علامه حلی تهران که به عنوان قدیمی‌ترین مرکز آموزشی سازمان ملی پرورش استعدادهای درخشان (سمپاد) در کشور شناخته شده سال 64 تاسیس شد. این دبیرستان شامل سه طبقه برای کلاس‌های درس و آزمایشگاه‌های گوناگون برای پایه‌های متفاوت است، کتابخانه این مدرسه از بزرگ‌ترین کتابخانه‌های مدرسه‌ای کشور است؛ به طوری که گفته می‌شود بیش از ۲۰ هزار جلد کتاب فارسی و انگلیسی در آن وجود دارد. این دبیرستان در چهارراه لشکر، خیابان غفاری، پشت بیمارستان روزبه قرار دارد و مکان آن در گذشته متعلق به بیمارستان روزبه بوده است. جالب این که تعداد زیادی از معلمان و دیگر کادر آموزشی این دبیرستان را فارغ‌التحصیلان آن تشکیل می‌دهند.

این دبیرستان یکی از مراکز نخبه‌پرور دانش‌آموزی در سطح کشور است، موفقیت‌های علمی و پژوهشی این دبیرستان بسیاری از دانش‌آموزان را مشتاق شرکت در آزمون‌های ورودی این دبیرستان کرده است. گفته شده مدال‌های کسب‌شده در المپیادهای علمی جهانی از سوی این دبیرستان از ۱۲۰ مدال فراتر رفته است.

از 171#&؛ ژاندارک&؛ تا 171#&؛ سمیه&؛

اهالی منطقه ۱۲ شهر تهران بخصوص آنهایی که ساکن حد فاصل خیابان جمهوری، منوچهری، لاله زار و فردوسی هستند حتما بنای مدرسه ژاندارک و کلیسای مجاور آن را که به همین نام معروف شده بخوبی می‌شناسند.

این مدرسه را فرانسوی‌ها در تهران ساخته بودند و معمارش یک روسی الاصل به نام نیکلای مارکوف بود.

بنای مدرسه ژاندارک از سوی نیکلای مارکوف، معمار روس ساخته شده است، زمین مدرسه متعلق به مشیرالدوله و کنار خانه اوست، معماری مدرسه ترکیبی از معماری ایرانی و اروپایی محسوب می‌شود.

پس از انقلاب اسلامی ایران در سال ۱۳۵۷ ساختمان مدرسه به تملک وزارت آموزش و پرورش درآمد و نام آن هم به مدرسه راهنمایی سمیه تغییر کرد.

رفاه؛ مدرسه‌ای برای مبارزه

معلم‌های مدرسه رفاه همه خانم بودند و اصول و معارف اسلامی را به دانش‌آموزان دختر می‌آموختند.

این مدرسه سال 49 با اهداف اسلامی و مبارزاتی تأسیس شد، مؤسسان مدرسه رفاه از چهره های مطرح و مؤثر مبارزاتی و تعدادی از مبارزان بازار بودند که هدف شان فعالیت های فرهنگی و تربیت اسلامی دختران بود، در این شرایط طبیعی که یکسری فعالیت های سیاسی هم در پس فعالیت های فرهنگی مدرسه انجام می شد.

شهید بهشتی و شهید رجایی از شاخص ترین چهره هایی بودند که در هیات امنای این مدرسه حضور داشتند.

این مدرسه نیز افتخار این را داشت که پس از ورود امام خمینی(ره) به ایران چند روزی را میزبان اقامت ایشان باشد. امام روز دوازدهم بهمن به مدرسه رفاه رفتند، اما این مدرسه گنجایش خیل عظیم علاقه مندان به دیدار با امام را نداشت و سیزدهم بهمن محل اقامت امام به مدرسه علوی که حیاط بزرگ تری داشت، منتقل شد.

نامی به بلندای کوه های البرز

بنایی قدیمی که به خاطر نمای رشته کوه البرز در پس آن، دبیرستان البرز نام گرفت؛ این دبیرستان یکی از دبیرستان های معتبر و قدیمی شهر تهران محسوب می شود.

مساحت کل دبیرستان ۴۵۰۰۰ متر مربع ، زیربنا ۱۱۰۰۰ متر مربع و فضای سبز آن ده هزار متر مربع است و در خیابان انقلاب ، چهارراه کالج ، کوچه البرز واقع شده است. این دبیرستان سال 1311 تاسیس شد، ریاست آن در ابتدا به عهده ساموئل ماریتن جردن آمریکایی بود، اما از سال 1319 به بعد ریاست دبیرستان فقط به عهده استادان ایرانی گذاشته شد.

مهم ترین شخصیتی که نقش موثری در شکوفایی دبیرستان البرز داشت، دکتر محمدعلی مجتهدی، استاد دانشگاه بود که تا اواخر سال 1357 در این سمت انجام وظیفه کرد. دبیرستان البرز در طول 34 سالی که وی عهده دار مدیریت آن بود درخشان ترین دوران خود را گذراند، اما پس از مدیریت وی، این دبیرستان دچار چالش هایی شد. با این حال از ابتدای دهه ۷۰ بار دیگر دبیرستان البرز به اوج دوران شکوفایی خود رسید و دانش آموزانش در مقاطع آزمون سراسری دانشگاه ها، جشنواره ها و المپیاد های علمی افتخارات متعددی کسب کردند که این افتخارآفرینی ها همچنان هم ادامه دارد.

دبیرستان البرز بعد از پیروزی انقلاب اسلامی به دبیرستان ماندگار البرز تغییر نام پیدا کرد.

هنر، دانش، فرهنگ

هدف (ه= هنر، د= دانش، ف= فرهنگ) نام مدرسه ای بود که احمد بیرشک سال 1327 به همراه یک گروه فرهنگی پنج نفره از همکاران با سرمایه معادل 35 هزار تومان احداث کرد.

اعضای موسس این مدرسه به هم قول داده بودند به فکر پول نباشند و افرادی را به جمع خود بپذیرند که آنها نیز چنین نگرشی داشته باشند.

اولین دبیرستان روزانه پسرانه هدف از سوی دکتر کریم سنجابی، وزیر فرهنگ وقت افتتاح شد و سد انحصار تعلیم و تربیت در دست دولت شکست.

بتدریج گروه فرهنگی هدف، متشکل از چهار دبستان دخترانه و پسرانه و چهار دبیرستان فعالیت خود را ادامه دادند. این طور که گفته شده گروه دبستان های هدف تا سال انحلال یعنی ۱۳۵۸ بیش از 16 هزار دانش آموز دیپلمه تربیت کرد.

علوی؛ خاطره زنده انقلاب

مدرسه علوی برای نسل پدرها و مادرهای ما یادآور خاطرات تلخ و شیرین دوران انقلاب است. این مدرسه سال 1335 از سوی علی اصغر کرباسچیان معروف به علامه کرباسچیان به عنوان مدرسه شیعه برگرفته از نام حضرت علی(ع) تاسیس شد.

این مدرسه توانست در مدت کوتاهی با مدارس معروف پیش از انقلاب مثل مدرسه دبیرستان البرز، خوارزمی و هدف رقابت کند.

هدف این مؤسسه از ابتدا بسیار آشکار بود، تربیت دانش آموختگان متدین در بیشتر رشته ها بخصوص رشته های فنی و پزشکی و اثبات این نکته که دین و دانش با هم تضادی ندارند و می توان هم تحصیل کرده بود و هم متدین باقی ماند.

دهه سوم فعالیت مدرسه علوی (۱۳۵۵ تا ۱۳۶۵) مصادف شد با اوجگیری و پیروزی انقلاب و فراز و نشیب های سال های آغاز پیروزی انقلاب.

آنچه مدرسه علوی را در ذهن ها ماندگار کرد حضور و اقامت موقت امام خمینی (ره) در زمستان سال 1357 پس از ورود به ایران بود.

دانش آموزانی که موفق شوند همه دوران تحصیلات خود را در علوی بگذرانند، از پیش دبستانی (دبستان علوی شماره یک) وارد این موسسه می شوند و با پایان چهارم نظری (پیش دانشگاهی - دبیرستان علوی) به جرگه فارغ التحصیلان می پیوندند؛ به عبارتی 13 سال را در مدارس علوی می گذرانند.

پوران محمدی / گروه جامعه